

DYREKTOR GENERALNY
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

BDG.070.76.2025.KS

RPW/79063/2025 P
Data:2025-11-06

Warszawa, dnia 31 października 2025 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2025 -11- 06
ZAL.	NR

Pan

Wojciech Brzozowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

al. Solidarności 77

00 – 090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku

W nawiązaniu do pisma z dnia 23 października 2025 r. o sygn. IX.517.840.2025.KK dotyczącego sposobu i warunków udzielania osobom skazanym zezwoleń na opuszczenie zakładu karnego na podstawie art. 141a § 1 Kodeksu karnego wykonawczego uprzejmie informuję, co następuje:

Kwestia poruszona w omawianym wystąpieniu pozostaje przedmiotem stałego nadzoru prowadzonego przez właściwe komórki organizacyjne Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Była ona także przedmiotem wszechstronnej analizy kierownictwa Służby Więziennej, w tym trójstronnych rozmów pomiędzy przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości, Służby Więziennej i Rzecznika Praw Obywatelskich.

Mając na względzie m.in. ustalenia podjęte podczas tych spotkań, dokonano nowelizacji przepisów regulujących zakres czynności niezbędnych do podjęcia przed udzieleniem zezwolenia udzielonego w trybie art. 141a Kodeksu karnego wykonawczego. W wyniku podjętych działań od dnia 1 stycznia 2025 r. wprowadzono nowy załącznik do Zarządzenia nr 103/24 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie *szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych oraz oddziałów penitencjarnych*, który dotyczy wniosku skazanego o udzielenie przedmiotowego zezwolenia. W ramach wskazanego załącznika zaznaczono przy decyzji dyrektora lub innej osoby upoważnionej przez dyrektora następujący zapis: „W przypadku udzielenia zezwolenia pod konwojem funkcjonariusza Służby Więziennej w treści decyzji należy określić rodzaj:

- 1) planowanych do użycia prewencyjnie środków przymusu bezpośredniego;
- 2) odzieży, w jakiej ma być konwojowany skazany.”

Ponadto na wniosku znajduje się miejsce, w którym skazany potwierdza zapoznanie z treścią decyzji, oraz miejsce na wpisanie daty i czytelnego podpisu skazanego.

Uprzejmie informuję, że kwestia sposobu realizacji zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego pod konwojem funkcjonariuszy Służby Więziennej, o którym mowa w art. 141a § 1 Kodeksu karnego wykonawczego, podlega bieżącemu nadzorowi właściwej komórki organizacyjnej Centralnego Zarządu Służby Więziennej. W lipcu b.r. wydano polecenie,

aby w Centralnej Bazie Danych Osób Pozbawionych Wolności odnotowywane były informacje dotyczące decyzji kierownika jednostki organizacyjnej w zakresie planowanych do użycia prewencyjnie środków przymusu bezpośredniego oraz odzieży, w jakiej ma być konwojowana osoba pozbawiona wolności. W przypadku stwierdzenia realizacji czynności konwojowych w sposób budzący wątpliwości, każdorazowo jednostki penitencjarne zobowiązane są do sporządzania pisemnych wyjaśnień w sprawie oraz podejmowania działań zmierzających do wyeliminowania ewentualnych uchybień.

Odnośnie pisemnego informowania osadzonych o sposobie załatwienia wniosku w sprawie udzielenia zezwolenia na czasowe opuszczenie zakładu karnego w trybie art. 141a Kodeksu karnego wykonawczego uprzejmie wyjaśniam, że administracja Służby Więziennej realizuje określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 września 2022 r. w sprawie sposobów załatwiania wniosków, skarg i prośb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych obowiązek pisemnego zawiadamiania osoby składającej wniosek o sposobie jego załatwienia w przypadku, gdy taki wniosek złożony osobiście w swojej sprawie przez osobę osadzoną w zakładzie karnym lub areszcie śledczym nie zostanie załatwiony bezpośrednio po zgłoszeniu. Wskazać jednak należy, że jako pisemne zawiadomienie o sposobie załatwienia wniosku, obok sporządzenia odrębnego dokumentu skierowanego do osoby wnoszącej, należy traktować również zwrot wniosku osadzonemu (lub kopii poświadczoną za zgodność z oryginałem) ze stosowną adnotacją – decyzją dyrektora lub osoby upoważnionej zatwierdzoną pieczęcią, podpisem i datą oraz uzasadnieniem faktycznym i prawnym w przypadku decyzji odmownej.

Jednocześnie należy podkreślić, że udzielanie zezwolenia na czasowe opuszczenie zakładu karnego w omawianym trybie każdorazowo jest poprzedzone sporządzeniem prognozy kryminologiczno-społecznej oraz wnikliwą oceną indywidualnej sytuacji osadzonego, zgodnie z zasadą indywidualizacji. Ocena sytuacji osadzonego nie ogranicza się do sprawdzenia w jakim typie zakładu karnego skazany odbywa karę, a polega na całościowej ocenie czy skazany po opuszczeniu jednostki penitencjarnej będzie przestrzegał porządku prawnego. W jej ramach określa się m. in. charakter popełnionych przestępstw i wymiar kary, wcześniejszą karalność, zachowanie podczas uprzednich pobytów w izolacji więziennej, warunki środowiskowe (sytuację mieszkaniową, kryminogenność otoczenia, identyfikację ze środowiskiem przestępczym), sytuację finansową (zasoby finansowe, zadłużenia), zdrowie psychiczne (uzależnienia, zaburzenia psychiczne, historię ich leczenia), zaburzenia sfery seksualnej (ryzyko wynikające z zaburzeń preferencji seksualnych), relacje rodzinne i sieć wsparcia (osoby bliskie, sieć wsparcia i jej dysfunkcyjność), zachowanie i oddziaływania korekcyjne (oddziaływania readaptacyjne, zachowanie, stosunek do popełnionych przestępstw), edukację i zatrudnienie (wykształcenie, kwalifikacje zawodowe, praca przed i w trakcie osadzenia).

2 *pozwoniem*
plk Renata Niziolek

Wykonano w 2 egz.:

1. adresat
2. aa